

Małgorzata Olejarz, Emilia Paprzycka, Sylwia Słowińska (red.), „Dyskursy Młodych Andragogów”, t. 16, Wydawnictwo Uniwersytetu Zielonogórskiego, Zielona Góra 2015, ss. 402.

Idea powstania Dyskursów Młodych Andragogów jest związana ze spotkaniami podczas Letnich Szkół Młodych Andragogów, których twórcy i organizatorzy pomyśleli o stworzeniu cyklicznej publikacji adresowanej do młodych autorów zainteresowanych edukacją dorosłych. Na jej łamach swoje teksty prezentowali początkowo uczestnicy szkół, aby z czasem poszerzyć krąg o innych badaczy, mieszczących się w podobnych obszarach zainteresowań. Pierwszym redaktorem został inicjator i organizator szkół – prof. Józef Kargul. W 2013 r. publikację przekształcono z serii wydawniczej na czasopismo naukowe, gdzie znalazło się na liście czasopism MNiSW uzyskując cztery punkty, a od 2015 r. (po przejściu ponownej oceny) 10 punktów*.

Na łamach szesnastego tomu czasopisma „Dyskursy Młodych Andragogów” po raz kolejny opublikowane zostały teksty (nie tylko) młodych badaczy, reprezentujących różne ośrodki naukowe**. Ten numer rocznika, podobnie jak poprzednie***, został podzielony na dyskursy, wśród których w tomie znalazły się: poradoznawczy, andragogiczny, edukacji medialnej, animacji

---

* <http://www.dma.wpsnz.uz.zgora.pl/index.php/o-czasopismie> (dostęp: 27.02.2016).

** Wśród autorów znaleźli się przedstawiciele Uniwersytetu Zielonogórskiego, Uniwersytetu Wrocławskiego, Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie, Uniwersytetu Adama Mickiewicza w Poznaniu, Szkoły Wyższej Psychologii Społecznej, Dolnośląskiej Szkoły Wyższej, Federation University Australia, SGGW w Warszawie, Akademii Górniczo-Hutniczej w Krakowie, Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach, Uniwersytetu Pedagogicznego im. KEN w Krakowie, Uniwersytetu Gdańskiego, Akademii Wychowania Fizycznego w Poznaniu.

*** W numerze 15. pojawiły się dyskursy: andragogiczny, poradoznawczy, edukacji kulturalnej oraz genderowy, w tomie 14. dyskurs: andragogiczny, poradoznawczy i metodologiczny, w numerze 13.: andragogiczny, poradoznawczy i interkulturowy, a w 12.: andragogiczny, poradoznawczy i metodologiczny, zob. w: <http://www.dma.wpsnz.uz.zgora.pl/index.php/indeks-numerow>.

kultury i genderowy. W ramach owych dyskursów na łamach publikacji ukażało się dwadzieścia sześć artykułów, a także dwa sprawozdania.

Prezentowana pozycja doskonale wpasowuje się w rozważania nad aktualnymi problemami szeroko pojętej edukacji dorosłych, z uwzględnieniem najnowszego stanu badań czy kierunków zmian. Uwagę czytelnika szesnastego tomu zwraca pochylenie się nad szeroko pojmowaną męskością. Autorki analizują kategorię męskości z perspektywy opinii innych mężczyzn, wizerunku ojca w reklamach oraz celebryty. Dla porównania w poprzednim numerze dominowały zagadnienia związane z rynkiem pracy oraz kobiecością*.

Numer tradycyjnie otwiera dyskurs andragogiczny, na łamach którego pojawiają się kategorie związane ze szkołą wyższą, kompetencjami, uczeniem się, a także szeroko pojętym rozwojem, również w zakresie emocjonalnym (którego znaczenie przypisuje się zazwyczaj okresowi dzieciństwa czy dorastania). W dyskursie znalazły się treści odnoszące się do oceniania w szkole wyższej i jego kompleksowego ujęcia, pedagogiki przeżyć rozpatrywanej w kontekście dorosłości, wspomnianego rozwoju emocjonalnego dorosłych czy chociażby kontekstów podróżowania. Pojawia się także tematyka związana z wiekiem senioralnym, od doświadczeń szkolnych seniorów konfrontowanych z doświadczeniami szkolnymi młodzieży, po uczenie się starszych mężczyzn.

Wyzwania edukacyjne stały się przedmiotem dociekań w dyskursie poradniczym, w którym pochyłono się nad różnymi praktykami w zakresie poradnictwa, a także jego nowymi problemami. Autorzy zwracają uwagę na tendencję mediatyzacji w poradnictwie zapośredniczonym, na podstawie której można zaobserwować zmiany i przeobrażania w formach niesienia pomocy. Ponadto pojawia się refleksja nad wyobrażeniem przyszłej pracy poradniczej, na konstruktywnej analizie narracji podtrzymujących konflikt czy poradnictwie w zakresie HIV/AIDS.

Dyskurs medialny zdominowały dwa tematy – edukacja medialna oraz kształcenie na odległość w kontekście całościowym. Z kolei w animacji kultury zwrócono uwagę na różne formy aktywności twórczej oraz formy oddziaływań artystycznych i społecznych, wśród nich: praktyki muzealne, community art oraz filmy o starości. Warto podkreślić, że rozszerzająca się oferta działań kulturalnych skierowanych do coraz to nowych grup to temat pojawiający się coraz częściej w kontekście rozwijania kompetencji oby-

---

* por. M. Olejarz (red.), „Dyskursy Młodych Andragogów” 2014, t. 15, Zielona Góra.

wateli Europy, a w szczególności grup zagrożonych wykluczeniem, m.in. ze względu na pochodzenie czy wiek*.

Na szczególną uwagę zasługuje ostatni dział – dyskurs gender. Tekst odnoszący się do niemęskich mężczyzn tylko potwierdza stereotypowe postrzeganie ról społecznych i zawodowych, a na przykładzie narracji na temat zawodu pielęgniarza wzmacnia tezę o podziale na zawody typowo męskie i kobiece. Autorka zwraca uwagę na potrzebę redefinicji pojęcia męskości, a jej analizy wskazują, że badani nie przewidują długiej kariery mężczyzn w zawodach niemęskich**. W dziale pojawiają się liczne odwołania do kategorii płci kulturowej Raewyn Connell. Redefinicja męskości została omówiona także w ramach popularnych seriali, a męskość przeanalizowana również na przykładzie celebryty – Kuby Wojewódzkiego. Kolejno przedstawione zostały różne typy ojca pokazywane w reklamie telewizyjnej oraz męskość w wybranych podręcznikach.

Całość zamykają dwa sprawozdania – z projektu badań dotyczących inicjatyw osób 50+, a także relacji z III Transdyscyplinarnego Sympozjum Badań Jakościowych.

Prezentowany numer z powodzeniem odpowiada na aktualne potrzeby i wyzwania edukacji dorosłych, które zostały tu przedstawione w nawiązaniu do najnowszych trendów czy badań. Autorzy są czujni na pojawiające się w społeczeństwie problemy czy tendencje, takie jak męskość czy nowe potrzeby edukacyjne, w tym szczególnie potrzeby osób w wieku senioralnym. Na uwagę zasługują zarówno konteksty prowadzonych analiz, jak i różnorodność prezentowanych zagadnień.

Iwona Murawska

---

* Szczególnie w odniesieniu do programów finansowanych z Funduszy Europejskich.

** M. Herudzińska, *Męskość na manowcach? (Nie)męski mężczyzna w opiniach mężczyzn*, [w:] M. Olejarz, E. Paprzycka, S. Słowińska (red.), „Dyskursy Młodych Andragogów” 2015, t. 16, Zielona Góra, s. 293–309.